

PETER DUBECKÝ: „AUDIOVIZUÁLNE DEDIČTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY SA PODARILO ZACHRÁNIŤ.“

Zlatú kameru 32. ročníka IFF Art Film, ktorú festival od roku 2001 udeľuje za výrazný prínos do oblasti kinematografie, si prevzal v piatok 19. júna 2026 v Kunsthalle Košice generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu (SFÚ) Peter Dubecký. Vo festivalovom rozhovore otvoril celý oblúk svojej takmer tridsaťročnej práce v SFÚ — od záchranu audiovizuálneho dedičstva v zložitých deväťdesiatych rokoch, cez rozbeh systematickej digitalizácie, po dnešnú prítomnosť slovenských filmových klasík vo verejnoprávných aj súkromných televíziách v technologickom štandarde porovnateľnom s vyspelou Európou.

Cenu, ktorú mu na otváracom ceremoniáli odovzdal český režisér Fero Fenič, Dubecký vníma kolektívne. „Naozaj veľmi ďakujem Art Filmu nielen za to, že si na mňa spomenul a dal mi takéto neveriteľné ocenenie. Zlatú kameru vnímam ako ocenenie filmového ústavu samotného a hlavne aj všetkých mojich kolegov, ktorým aj touto cestou ďakujem za to, že tú robotu robia,“ povedal Peter Dubecký.

Cesta k dnešnej podobe SFÚ začínala podľa neho v ťažkých podmienkach. „Keď som preberal riaditeľskú pozíciu, ústav bol na zelenej lúke. Sťahovali a zachraňovali sme budovu aj negatívne a zabezpečovacie materiály, ktoré boli na Kolibe. Vtedajšia zmluva hovorila o tom, že na tridsať rokov budú materiály uložené v nevhodných podmienkach. Bol to veľmi zložitý proces, ale podarilo sa to ustáť. Materiály sme z Koliby presťahovali, a to bola záchrana, pretože štúdio aj dokumentačné a ekonomické oddelenia tam neskôr postihli požiare a vytopenia,“ priblížil Dubecký.

Z tejto „prvej pomoci“ vyrástol projekt systematickej záchranu a obnovy audiovizuálneho dedičstva, ktorý beží od roku 2006, čiže už dvadsať rokov. V roku 2013 sa SFÚ stal súčasťou európskeho projektu, vďaka ktorému vybudoval digitalizačné pracoviská. „Som rád, že všetky vlády, jedenásť ministrov, ktorých som zažil, tieto dôležité veci akceptovali. Diváci dnes vidia výsledok aj vo verejnoprávných a súkromných televíziách. Vysielať sa už zdigitalizované filmy po obnove, v štandarde porovnateľnom s vyspelou

Európou,“ uviedol Dubecký. Projekt obnovy je vládou schválený do roku 2034.

Aktuálny stav obnovy je podľa Dubeckého približne 80 percent pri hraných filmoch a 60 percent v celom projekte. Animované filmy sú urobené kompletne, dokumentárne aj objednávkové filmy postupne pokračujú. „V prvej dvadsiatpäťke najsledovanejších filmov v televíziách má Slovenský filmový ústav deväť titulov, čo je úžasné. Sú to klasiky, ku ktorým sa diváci budú vracat, keď ich neuvidia poškrabané. Dnes sú obrazovky v takom rozlíšení, že musíte poskytnúť naozaj perfektný obraz a perfektný zvuk,“ doplnil Dubecký.

Súčasťou misie SFÚ je aj fyzická distribúcia slovenských filmov v nosičovej edícii — od štyridsiatych až po osemdesiate roky. „Vydali sme vyše pol milióna nosičov slovenských filmov. Našlo to veľkú odozvu aj publicitu. Nosič DVD je síce dnes pomaly na vymretie, ale blu-ray sa stal cinefilským nástrojom. A paradoxne, naše filmy na blu-rayoch vychádzajú nielen u nás, ale aj v zahraničí, v Českej republike, vo Francúzsku,

v Spojenom kráľovstve a dokonca aj v Spojených štátoch,“ prezradil Dubecký.

Z knižných edícií Dubecký vyzdvihol prípravu druhého dielu monumentálnych *Dejín slovenskej kinematografie* v spolupráci s prof. Václavom Macekom — pokrýva obdobie od roku 1970. Pripomenul aj, že filmový mesačník *Film.sk*, prešiel z tlačenej podoby do online. „Sú to veci, ktoré svet a doba prinášajú. Musíme to takto vnímať,“ skonštatoval.

Význam festivalov ako IFF Art Film v dnešnej krajine slovenskej audiovizie považuje Dubecký za zásadný. „Robiť festival je dnes mimoriadne ťažké. Podpora z verejných zdrojov je vždy kolísavá a nepredvídateľná, trojročné granty, ktoré sa kedysi dali, dnes už veľmi nefungujú. Košice sú však na organizáciu festivalu skvelé: Kulturpark, Kunsthalle, Kino Úsmev. . . Tých päť až šesť sál je úplne dostačujúcich. V digitálnej dobe nájdete veľa filmov online, ale veľa zásadných umeleckých titulov nie. Ak niekto naozaj ide po konkrétnom filme alebo režisérovi, má šancu ho vidieť na festivale,“ vysvetlil. V tom istom duchu

spomenul aj bratislavské *Kino Lumière*, ktoré patrí pod SFÚ a ročne ho navštívi približne 120-tisíc divákov. Popri premiérach nezávislých slovenských producentov má aj archívnu sálu Filmotéka, či prístup k zbierkovým fondom.

Otázku, či ho ako dlhoročného „muža v zákulisí“ slovenského filmu niekedy lákala vlastná tvorba,

Dubecký zhrnul triezvo. „*Vnímam sa skôr ako manažér, audiovizuálny úradník s istým producentným presahom, čo je láskavé a milé, že je možné. Slovenský filmový ústav je koproducentom skoro osemdesiatich filmov. Vela dokumentárnych, hraných, animovaných aj školských filmov by bez SFÚ nevznikli. Aj tam mám možnosť vstupovať do dramaturgie a hľadať tvar, v ktorom by film mohol obstáť. K priamej tvorbe,*

scenáristickej, režijnej či inej, som sa dostal len trochu, naposledy pri monografii Miloslava Luthera s Petrom Michalovičom,“ uzavrel **Peter Dubecký**.

32. ročník IFF Art Film Košice pokračuje do štvrtka 25. júna 2026. Kompletný program festivalu nájdú návštevníci na stránke aff.cinepass.sk.

Kuko, Drobček & Raťafák znovu zasahujú!

V sekcii Slovenská sezóna 32. ročníka IFF Art Film Košice mala v sobotu 20. júna 2026 v košickom Kine Úsmev svetovú premiéru hybridná bábková komédia *Kuko, Drobček & Raťafák znovu zasahujú* v réžii Andreja Kolenčíka a Juraja Šlauku. Sedemdesiatminútový film vznikol ako vedomý návrat ku trom legendárnym bábkovým postavám slovenskej televíznej tvorby a je adresovaný predovšetkým dospelému publiku, ktoré s nimi vyrastalo.

Pre režiséra **Andreja Kolenčíka** bola premiéra mimoriadnou chvíľou. „*Tá prvá projekcia sa už nikdy nezopakuje,*“ uviedol. Postavy Kuka, Drobčeka a Raťafáka si s kolegom Jurajom Šlaukom vybrali z osobných dôvodov: „*Vyrastali sme na detských reláciách osemdesiatych a deväťdesiatych rokov, kde najviac účinkoval práve Kuko a Raťafák Plachta, no Drobčeka som osobne zažil aj na vystúpeniach v škôlke. V histórii našej bábkovej tvorby je týchto postáv oveľa viac, my sme si vybrali tých, ktorí nám boli najbližší,*“ povedal.

Spolurežisér **Juraj Šlauka** pred premiérou priznal zvedavosť, keďže väčšina filmového štábu do nej snímku nevidela. „*Som strašne zvedavý, ako budú reagovať. Vôbec netuším, či ten film v tejto chvíli funguje, alebo nie,*“ dodal a prezradil, že do hlbších vrstiev filmu sa dostali aj témy, ktoré necítil ako vopred zadané: „*Väčšinou sa do scenára nechtiac prelejú veci, ktoré práve riešim. A tak sa tam objavili aj krízy stredného veku a podobné, ktoré tí panáci majú.*“ Pre divákov má jednoduchú výzvu: „*Možno je to naposledy, kedy títo traja budú k videniu. Potom podľa mňa zmiznú.*“

Členom filmového štábu bol aj bábkoherec **Boris Bačík**, ktorý bol jedným z dvoch hereckých vodičov Kuka. „*Kuko je čiernodivadelná báбка. Jeho domovský priestor*

je čierne divadlo, kde sa bábkoherci môžu slobodne pohybovať. Vo voľnom priestore, ako sme točili tento film, bolo veľmi náročné vykrývať sa, aby nás kamera nevidela,“ vysvetlil.

Patricia Jarjabková Garajová je s Kukom späť dlhé roky: „*Mám k nemu silný vzťah aj ako k reálnemu kamarátovi.*“ Po technickej stránke považuje za čarovné, že sa tri rôzne typy bábok podarilo dostať do jednej scény: „*Z toho jediný Raťafák je reálna báбка, ktorá môže chodiť aj po tráve — Kuko aj Drobček sa musia vodiť. Bolo mimoriadne náročné dať ich dohromady a natočiť napríklad scénu, ako Kuko beží za trolejbusom.*“ V odkaze filmu vidí pripomienku vnútorného dieťaťa. „*Mnohí, keď dospeli, stanú sa suchármi. Ale to dieťa je v každom z nás. Kuko nám pripomína, že máme veriť v zázraky, a ak po niečom veľmi túžime, máme za tým ísť. Či sme malí, alebo veľkí,*“ dodala.

Na filme pracoval aj animatronic **Ľuboš Zalibera**. Vytvoril animatronicкую repliku Drobčeka, ktorý vo filme „šofériuje“ šliapacie autíčko Moskvič. „*Robili sme ju v štyroch osiach, aby sa vedela nakláňať dopredu a dozadu, hýbať ramienkami a hlavou. Vďaka tomu nebola len statická vec sediaci v aute, ale báбка, ktorá nám zrazu naozaj ožila,*“ vysvetlil.

Atmosféru filmu umocňuje hudba, o ktorú sa postaral **David Kollar**. Žánrovo je jeho hudobný vklad do snímky pestrý. „*Je tam aj temná, hororová, akčná hudba. Pre mňa je to bláznivá hororová komédia,*“ doplnil Kollar, ktorý vo filme vidí kombináciu komerčného potenciálu aj artového rozmeru: „*Mladšia generácia má rada tieto creepy, uletené postavičky. Celá tá robota bábkarov je neskutočne ťažká a tvorivá. Film má aj ďalšie vrstvy o tom, čo to znamená byť starý, nepotrebný, nechcený.*“

ENGLISH SUMMARY

Saturday's highlights: a hybrid puppet comedy and the Golden Camera laureate

Still Standing, Still Stuffed — world premiere at Kino Úsmev

The 70-minute hybrid puppet comedy directed by Andrej Kolenčík and Juraj Šlauka had its world premiere on Saturday at Kino Úsmev (Slovak Season). A conscious return to three iconic Slovak TV puppet characters of the 1980s and 1990s, the film is aimed mainly at the adult audience that grew up with them. "The first screening will never repeat itself," said Kolenčík, who picked Kuko, Drobček and Raťaľák Plachta with co-director Šlauka for personal reasons: "We grew up on the children's TV shows of the 1980s and 1990s, and these were the puppets closest to us." Šlauka admitted curiosity before the premiere — "I have no idea whether the film works at this moment" — and noted that the screenplay absorbed themes such as mid-life crisis. "This may be the last time these three will be seen — after that, they will disappear," he added. Puppeteer Boris Bačík, one of Kuko's operators, recalled that "Kuko is a black-theatre puppet; in open space it was very demanding to keep ourselves out of the camera's view." Patrícia Jarjabková Garajová, Kuko's long-time friend, finds it magical to combine three puppet types in one scene: "Only Raťaľák can walk on grass; Kuko and Drobček must be operated. Filming Kuko running after a trolleybus was extremely demanding." In the film she sees a reminder of the inner child: "Kuko reminds us to believe in miracles, and if we long for something deeply, to go after it — whether we are small or big." Animatronics designer Ľuboš Zalibera built a four-axis Drobček who "drives" a retrofitted pedal Moskvich car, and composer David

Kollar called the score "a crazy horror comedy" with commercial and art-house appeal. A second screening follows on Tuesday, 23 June at 16.00 at Kulturpark JOJ Cinema.

Peter Dubecký takes home the Golden Camera

The Golden Camera, given since 2001 for outstanding contribution to cinema, was received on Friday at Kunsthalle Košice by Peter Dubecký, director general of the Slovak Film Institute (SFÚ) for nearly thirty years. "I see the Golden Camera as recognition of the Film Institute itself and especially of all my colleagues," he said. Dubecký traced the arc of his work — from saving the audiovisual heritage in the 1990s by relocating negatives from Koliba before fires and floods hit the studio there, through the systematic restoration project running since 2006, to the EU-backed digitisation facilities built in 2013. "All eleven ministers I have experienced accepted these important things," he noted. About 80% of features and 60% of the archive have been restored, animated films fully; the project is government-approved until 2034. "The Slovak Film Institute has nine titles among the twenty-five most-watched films on TV — classics audiences will return to once they no longer see them scratched," he added. SFÚ has also released over half a million Slovak films on DVD and Blu-ray, distributed in the Czech Republic, France, the United Kingdom and the United States. SFÚ runs Bratislava's Kino Lumiére, visited by around 120,000 people a year, and has co-produced nearly eighty films. "Running a festival today is extremely difficult, but Košice is excellent for it: Kulturpark, Kunsthalle, Kino Úsmev. Five or six halls suffice," he concluded.

FESTIVALOVÉ TIPY

PONDELOK - 22. 6. 2026

10:30 • Krátke filmy II. · Kulturpark JOJ Play
· Medzinárodná súťaž krátkych filmov
Hostia k filmu Táto izba sa nedá zjesť:
Emília Ondriašová (režisérka), Marianna Vadovičová (producentka), Alex Miartuš (kameraman)

11:00 • Musíme prežiť. · Kino VERITAS
· Medzinárodná súťaž filmov zo strednej a východnej Európy
Hostia: Tomáš Krupa (režisér), Ján Dzurdženič (Projektový manažér Agentúry na podporu regionálneho rozvoja v Košiciach), Ondřej Szollos (kameraman)
Moderuje: Michal Húska

16:00 • Chyť si svoju Chytilovú
· Divadlo na Peróne
Odhalenie busty s autorom sochárom Michalom Machcinikom

17:30 • Neviditeľný Jan Gogola · Kino Úsmev
Hostia: Marek Janičík (režisér), Peter Vlkovič (producent)

18:00 • Prezentácia monografie Slovenský strihový film · Artforum Košice

19:00 • Centrum periférií · Tabačka (veľká sála)
Diskusia k filmu: Matej Baník (režisér), Katarína Sabolová (producentka), Tomáš Straka (producent a slam poet)

19:30 • Bez šepkára: talkshow Milana Kolcuna (Špeciál) · Historická radnica
Hostia: Dušan Rapoš, Marián Mitaš, Andy Kraus, Magdaléna Mezoughi

20:30 • Kočeny + Jednotka Jastrab
(prvé časti TV seriálov) · Záhradné kino
Hostia k seriálu Kočeny: Ján Novák (režisér), Andy Kraus (scenárista), Rado Štefanov (producent)

20:30 • Prichádza Satan! (Nočná prehliadka)
· Kino Úsmev
Úvod: Juraj Čurný

UTOROK - 23. 6. 2026

10:30 • Masterclass: Siddiq Barmak
· Kulturpark · Galéria ALFA

14:00 • Posledná sezóna · Kino Veritas
Hostia: Pavol Hirjak (režisér), Vladimír Sabadoš (producent), herci: Marko Igonda, Bronislava Kováčiková, Katarína Krajčovičová a ďalší.
Po premietaní nasleduje autogramiáda.

14:00 - 20:00 • Deň a Večer Filmovej kancelárie Košického kraja · Tabačka · kinosála

17:30 • Ostrov Amrum · Kino Úsmev
Úvod: Fatih Akin (režisér, tohtoročný laureát Zlatej kamery)

19:00 • F. T. na cestách · Kulturpark JOJ Cinema
Diskusia s režisérom Dušanoom Rapošom.
Moderuje Juraj Čurný

STREDA - 24. 6. 2026

10:30 • Masterclass: Fatih Akin · Kulturpark · Galéria ALFA

11:00 • Dcéra môjho otca · Kino Veritas
· Medzinárodná súťaž filmov zo strednej a východnej Európy
Host: Lea Podhradská (režisérka)

13:00 • Kritický pohľad FIPRESCI
· Kulturpark · Galéria ALFA
Dialóg s porotcami Matúšom Kvasničkom, Pierre-Yvesom Rogerom a Clementine van Wijngaarden.

17:30 • Proti múru · Kino Úsmev
Host: Fatih Akin (režisér)

20:30 • Sexta + Najvyšší čas · Záhradné kino
(prvé časti TV seriálov)

21:00 • STRDVK · Tabačka
(záverečná afterparty)

ORGANIZÁTOR:

SPOLUORGANIZÁTORI:

PROJEKT BOL SPOLUFINANCOVANÝ KOŠICKÝM SAMOSPRÁVNÝM KRAJOM Z PROGRAMU TERRA INCOGNITA.

Art Film Fest

VISIT
KOŠICE

Art Film Fest
n.o.

FESTIVAL FINANČNE PODPORILI:

HLAVNÍ PARTNERI:

AUTOMOTIVE PARTNER:

OFICIÁLNY HOTEL:

HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI:

REKLAMNÍ PARTNERI:

LT'MEDIA

OFICIÁLNI DODÁVATELIA:

OFICIÁLNE VÍNO:

TECHNOLÓGICKÍ PARTNERI:

ARICOMA

MEDIÁLNI PARTNERI:

PARTNERI:

GASTRONOMICKÍ PARTNERI:

